

Tartalom

A szerénység és egyszerűség fontossága a világ, a társadalom, és az ember életének különféle területein. Az egyszerűség szerepe ebben a műben.

Megjegyzés

Az egyszerűség a mű egyik alapelve, azaz sok különféle témában felbukkan, és nagy jelentőséggel bír. Ez a téma összefoglalja ezeket a területeket, melyeket így egymás mellett láthatunk. Itt és a következő témákban, amikor az alapelvekről önmagukban beszélek, az gyakran meglehetősen elvont. Igyekszem azonban érthető maradni, és számos példa is segíti a megértést, a dolog gyakorlati jelentőségének meglátását.

Egyszerűség

(Azonosító: 002; Változat: 01)

Pozíció a műben

Előszó

Előszó

Alapelvek

Egyszerűség

Egyensúly (Előszó - Alapelvek)

Egység

A világ működése

Az ember élete

1. Mi az, hogy alapelv?.....	2	—
2. Szerénység	2	
2.1. A világgal szembeni alázat.....	3	1
2.2. Önmagunk reális megítélése.....	4	
2.3. Másokkal szembeni szerénység	5	—
2.4. Szerénység különböző területeken	5	
2.5. A szerénységet sem kell túlzásba vinni.....	6	2
3. A problémák és megoldások egyszerűsége.....	7	
3.1. Egyszerű és bonyolult problémák	7	
3.2. A megoldások egyszerűsége	7	—
4. A lényeg egyszerűsége.....	8	
5. Az egyszerű dolgok öröme	9	3
6. Egyszerűség ebben a műben	9	—

1. Mi az, hogy alapelv?

A műben alapelveként azok a fogalmak vannak kiemelve, melyek sok helyen megjelennek, és mind a világ működésében, mind az ember életében fontos szerepet játszanak.

Az egyszerűség a mű egyik alapelve.

Ezen kívül még két alapelv van, az egyensúly és az egység, melyeket a soron következő témák tárgyalnak.

Ezek tehát már a *mondanivaló* alapelvei, melyek különböznek a mű *megalkotásának* elveitől, az utóbbiak ugyanis kimondottan a mű létrehozására vonatkoznak – ahogyan az az 'Előszó'-ban le van írva. Ezzel együtt a *mondanivaló* alapelveire is tekintettel vagyok a mű létrehozása során.

2. Szerénység

A szerénység az egyszerűség egyik megnyilvánulása. A szerénység maga is több szempontból fontos.

2.1. A világgal szembeni alázat

Az ember a világot csak igen korlátozottan képes befogadni, megérteni és befolyásolni.

A megértésnek megvannak a buktatói, de ha mindent jól csinálunk, akkor is korlátozottak a megismerés lehetőségei.

Az egyik, idevágó korlát a világnak és sok jelenségének olyan fokú **bonyolultsága**, amelyet semmilyen eszközzel nem lehet feltörni.

Egy másik ilyen korlát a metafizikai kérdések, azaz világ és a létezés nagy kérdéseinek kiismerhetetlensége, például, hogy miért létezik a világ. Ezeket bölcs dolog nyitva hagyni, vagyis agnosztikusnak maradni. Az **agnoszticizmust** tágabb értelemben is lehet alkalmazni, ami azt jelenti, ha van bármi, amit az ember nem tud, azt ismerje el. Ezen kívül az agnoszticizmus társadalmi szinten is működhet, például azzal, hogy a tudománynak felfogjuk és elismerjük a határait, és a társadalmi döntéseknél számolunk az ezzel járó bizonytalansággal. Mindez azonban, ahogyan az a megfelelő helyen ki van fejtve, nem jelenti, hogy akinek szüksége van rá, attól el kellene venni a hitet.

Lásd ehhez a 'Hit, ateizmus, agnoszticizmus', a 'Megismerés buktatói' és az 'Elvarratlan szálak' témákat.

Az emberiség a mindenhatóságtól is igen messze van, és vélhetőleg ott is marad.

Azaz nem tudunk mindent megtenni, olyanná formálni a világot, amilyennek szeretnénk. Lásd a 'Fennmaradás' témát.

A fentiek fényében, ha az ember reálisan akarja látni a világot, kell, hogy szerényen viszonyuljon hozzá. Egyúttal, ha reálisan látjuk a világot, és felfogjuk a korlátainkat, az más területeken is segít szerénynek maradnunk.

Tudatlanságunkat és kiszolgáltatottságunkat felfogva, jó, ha szerényen is bánunk a világgal.

Azaz jó gazda módjára, különös tekintettel a szűkös erőforrásokkal való megfontolt gazdálkodásra.

Másrészt a világban velünk együtt élő többi érző, illetve valamilyen szinten öntudattal bíró lényel is jó volna bizonyos fókig közösséget érezni, rájuk tekintettel lenni.

1

Lásd ehhez a 'Globális problémák' és 'A világ és az ember egysége és az elme egysége' témákat.

A világ bonyolultsága azt is megnehezíti, hogy jobbá tegyük.

2

Ennek a módját megtalálni, és azt kivitelezni is nehéz. Ezért, anélkül, hogy lemondanánk a világ jobbá tételéről, bele kell törődni, hogy az sohasem lesz tökéletes, és meg kell kötni a szükséges kompromisszumokat.

3

Lásd az 'Egy jobb világ' témát, illetve ott az idealizmus csapdájának elkerülésére való utalást.

A világgal szembeni alázat mind egyéni, mind közösségi szinten kívánatos.

4

A közösségi szint azt jelenti, hogy teret engedünk annak, hogy az emberek a fentiek szerint tekinthessenek a világra, és hogy ilyen elvek mentén szervezzük meg a társadalom működését.

5

2.2. Önmagunk reális megítélése

Ne gondoljunk magunkról többet a reálisnál.

6

Először is az ember hajlamos **úgy látni a dolgokat, hogy azok körülötte forognak**. Ez többnyire nem így van.

Másodszor, **az embernek általában szüksége van arra, hogy magát magasra értékelje**. Ez azzal jár, hogy vonakodik elismerni a tökéletlenségeit, hibáit, valamint gyakran igyekszik magát mások fölé helyezni, azaz hiúvá válik. Ez sok szempontból káros, többek között nem képes tanulni a hibáiból és rontja a viszonyát másokkal.

7

Harmadszor az ember gyakran **az erejét és a testi képességeit is túlbecsüli**, nem vigyáz magára kellőképp.

Lásd ezekhez a 'Hiúság' az 'Önismeret' és a 'Vigyázzunk magunkra' témákat, valamint a 'Társadalom és önállóság' témában a hiúság mérséklésére, a 'Kellemtelen gondolatok' témában a büntudatra vonatkozókat.

8

2.3. Másokkal szembeni szerénység

Legyünk óvatosak mások megítélésekor, és szerények a velük való viselkedésben.

Az ember hajlamos felületesen megítélni másokat, és lefelé tekinteni rájuk, ami sok rossz forrása.

Ez részben az előítéleteinkből, sztereotípiáinkból fakad, részben a hiúságunkból, abból, hogy magunkat másokhoz képest ítéljük meg.

Lásd az 'Ítéletalkotás', 'Attitűd, sztereotípiák, előítélet' és 'A csoportok problémáinak kezelése' témákat.

Az ember azon túl, hogy lenézi a másikat, gyakran le is kezeli.

Ez kellemetlen a másoknak, de nem ritkán az ember saját dolgát is megnehezíti. Ha képesek vagyunk egyenlőként, partnerként fordulni a másokhoz, az sokféle szituációban a segítségünkre lehet.

Gyakran többet várunk a másiktól, mint amit az szívesen ad.

Igaz ez a barátságra, szerelemre, párkapcsolatra, de tágabb értelemben az etikai elvárásokra is. Ha azonban azt szeretnénk, hogy a másik eleget is tegyen az elvárásainknak, illetve tartós jó viszonyra törekszünk, a legjobb, ha nem követelözünk.

Lásd ehhez a 'A barátság és szerelem praktikái', 'A megbeszélés és kérés művészete' és 'A jószág elvárható mértéke' témákat.

Amikor konfliktusba keveredünk, akkor is hasznos lehet a visszafogottság.

Mindenekelőtt hasznos lehet megpróbálni elkerülni a konfliktust, például a lehetőségekhez képest türelmesnek lenni, és előbb kérni, mint követelni. Ha már megvan a baj, tanácsos lehet engedelményeket tenni; ha az a legjobb, lenyelni a békát; és nem túlzottan kihasználni a helyzetet, ha mi kerekedünk felül.

Lásd a 'Konfliktuskezelés' témát ide vonatkozólag.

2.4. Szerénység különböző területeken

A szerénység fenti, általános hasznai mellett, több speciális területen is előnyös lehet.

A következő példák elsősorban azért vannak itt, hogy szemléltessék, hogy a szerénység milyen sok területen alkalmazható. E területek a részletesen tárgyalva vannak a megfelelő témákban.

1) Igények, fogyasztás

Az ember a világ mellett önmagának is jót tehet, ha mértékletes az anyagi igényeit, fogyasztását illetően. Igaz ez az egyes emberre, és az emberiségre is.

2) Társadalmi egyenlőtlenségek

Egyrészt a **felsőbb rétegeknek** ügyelniük kell arra, hogy ne akarjanak mindent elvenni az alul lévőkötől, legyenek velük szolidárisak, másrészt az **alul lévőknek** el kell fogadniuk, hogy ne követeljenek teljes egyenlőséget, meg kell érteniük, ha az, akinek több jutott, nem akar arról teljes mértékben lemondani.

3) Az egyes ember problémái

A problémák könnyen túl nagyok bizonyulhatnak egy embernek. Ilyenkor jól teszi, ha ezt elismeri, segítséget kér, vagy, ha nincs jobb megoldás, meghátrál. A problémát gyakran olyankor is lényegesen könnyebb segítséggel megoldani, ha az nem haladná meg az erejét.

4) Döntések

Az ember itt is jól teszi, ha tanácsot kér, valamint ha egy rossz döntés után megpróbál tanulni a hibájából.

5) Érvényesülés

Bár a magabiztosság hasznos dolog, ha túlzásba viszik, visszatetsző lehet. Hasonlóan, a teljesítményünk, eredményeink hangoztatásával kapcsolatban is meg kell találni a középutat.

6) Vezető és beosztott

A jó vezető emberi: tud bánni a hatalommal, elismeri, ha hibázik, vagy ha valamit a beosztott tud jobban.

7) Alkotás

Az alkotást hasznos az alapvető technikák elsajátításával és kicsiben kezdeni. Az alkotás során kerülni kell a hiúságot és a ködösítést. Továbbá jó, ha az ember tudja kezelni mind a kritikát, mind az elismerést.

8) Ítélezés

Mások megítélésével kapcsolatban már említettem ezt, de az értékek megítélése és az etikai ítéletalkotás során általánosabban sem árt az óvatosság.

9) Jóság

Elhangzott, hogy az emberektől nem kell túlzott mértékben elvárni a jóságot. **A szerénység és körültekintés azonban akkor is tanácsos, ha az ember saját magától akar jó lenni.**

- Először is a hiúság akadályozza a jóságot.
- Másodszor, nem mindig egyértelmű, hogy mivel teszünk jót, a jó és rossz ügyei bonyolultak. Többek között ez azt is jelenti, hogy általában ne akarjuk jobban tudni, hogy mi a jó a másiknak.
- Harmadszor, rendszerint az a leghasznosabb, ha kicsiben, a gyakorlatban, a mindennapokban teszünk jót, nem pedig a világot akarjuk megváltani.
- Végül, ha valamit elbaltáztunk, itt is okosan tesszük, ha elismerjük, és megpróbálunk okulni belőle.

2.5. A szerénységet sem kell túlzásba vinni

(Bár nem ez a jellemző.) Ez többek között az alábbiakat jelenti:

- A világgal kapcsolatban az is igaz, hogy az ember azért sok mindenre képes, és nem kell túlzott mértékben lemondania a világ átfarmálásáról, javainak élvezetéről. 1
- Önmagunkkal kapcsolatban alábecsülni sem jó magunkat. A cél a reális önkép elérése. 2
- Másokkal szemben jó, ha ki tudunk állni magunkért, és nem hagyjuk a fejünkre nőni őket. 3
- Hasonlóan, a többi területen is meg kell találni az egyensúlyt a félszegség és az elbizakodottság között. 3

3.A problémák és megoldások egyszerűsége

Az e pontban említettek az ‘Egyszerűség és bonyolultság’ témában vannak részletesen kifejtve. 4

3.1. Egyszerű és bonyolult problémák

Az emberek hajlamosak összetéveszteni az egyszerű és bonyolult problémákat. 5

Pedig, ha megfelelően akarunk hozzájuk állni, nem árt, ha különbséget tudunk tenni köztük, különösen, ami a valódi bonyolult problémák megfelelő kezelését illeti. 6

3.2. A megoldások egyszerűsége

Az egyszerű megoldásoknak több előnye van. 7

1) Érthetőség, áttekinthetőség

Miáltal könnyebb megtervezni és ellenőrizni őket, és nehezebb visszaélni velük. 8

2) Robosztusság

Miáltal kevésbé érzékenyek a körülményekre, kevésbé sérülékenyek, és könnyebben javíthatóak.

Ezért az egyszerű megoldások a gyakorlatban gyakran jobban beválnak, mint a kifinomultak, de bonyolultak.

Ezért a bonyolult és lényegi problémák gyakran egyszerű megoldásokat kívánnak.

Az egyszerűség ugyanakkor hátrányokkal is jár.

1) A megértés érdekében történő egyszerűsítés tévútra viheti a gondolkodást.

Az emberi természet része, hogy vágyunk a megértésre. Emiatt **hajlunk rá, hogy a dolgokat egyszerűbbnek képzeljük, mint amilyenek.** Ez egy darabig hasznos, de utána igen káros tud lenni. Azon túl, hogy hamisan ítéljük meg a dolgokat vagy embereket; egyszerűnek vélhetünk bonyolult problémákat (mint utaltam rá); áldozatul eshetünk ideológiáknak; sztereotípiák és előítéletek alapján könnyelműen ítélkezhetünk. Mindez aztán a környezetünkben élőknek, és társadalmi szinten is gondokat okozhat.

2) Fel kell adni az elvileg elérhető hatékonyságból.

Ez általában is igaz, azonban érdemes itt kiemelni az egyszerű megoldások egy speciális esetét, a **szélmegoldásokat**, melyet a hasonló című téma tárgyal. Ilyenkor az emberek valamilyen problémára adott válasszal kapcsolatban egy skálán inkább az egyik egyszerű végletet választják, ahelyett, hogy megpróbálnák megtalálni és megvalósítani a belső optimumot, például amikor teljesen betiltják az alkoholfogyasztást a járművezetőknek. Ennek természetesen megvannak az okai és előnyei is.

4.A lényeg egyszerűsége

A lényeg, a jelenségek mögötti intuíció gyakran sokkal egyszerűbb, mint a részletek és a technika, ami ahhoz kell, hogy bánjunk velük.

Ezt az 'Előszó'-ban is említem, mert a mű nagyrészt ennek a lényegnek az összegyűjtését és elmagyarázását célozza. Részletesebben szólok erről 'A megismerés módjai' téma 'A lényeg, a részletek és a technika' című pontjában.

5. Az egyszerű dolgok öröme

Sok olyan dologban találhat egészséges örömet az ember, melyek olcsók, és nem kell hozzájuk más hozzájárulása.

Általuk boldogabb lehet az ember, csökkentheti az anyagiaktól és más emberektől való függését, és a nyomást, amely alatt él.

Lásd erről 'A boldogság forrásai' témát.

6. Egyszerűség ebben a műben

- 1) Érthetőség és egyszerű nyelvezet
- 2) A dolgok lényegének megragadása
- 3) A mű tökéletlenségének elismerése

Ezeket részletesebben lásd az 'Előszó'-ban.